

Kázání pro Opatovice 27.9.

Vstupní slovo: Ž 118,24

1. píseň: 118

1. čtení: 1 Kor 1,18-25

2. píseň: 672

2. čtení: Sk 17,16-33

3. píseň: 426

4. píseň: 621

Poslání: 1 Pt 3,13-16a.18

Požehnání: 2K 13,13

5. píseň: 452

Milí bratři a milé sestry,

Opakuji tu stále dokola, jak nám Skutky apoštolské pomáhají poznat základy církve - Jak a na čem církev vlastně vznikla? Co vyznávala na samém počátku? Proč se k ní lidé přidávali, i proč se setkávala s odporem? Z toho církev vychází dodnes.

Avšak nad texty, jako je ten dnešní, si říkám, že jsou Skutky Apoštolské zároveň taková kronika neúspěchů, propadů a průšvihů začínající církve. Hlavně tedy v případě největšího kazatele a misionáře - Ap. Pavla. I to je pro nás poučné!

Pavel kázal a obracel davy na víru. Zakládal sbory po celém světě. To mu můžeme jen závidět.

Ale taky ho několikrát zavřeli, chtěli zabít, zmlátili ho, jindy ho špatně pochopili a prohlásili za boha. A příslušníci vlastního národa ho měli za zrádce a náboženského blouznivce.

No a tentokrát se jeho kázání setkal s takovým tím úsměvem, jaký lidé nasazují, když si o vás myslí, že jste duševně méněcenní - hloupí, nevzdělaní, nebo že vám přeskočilo: „Jasně, poslechneme si tě. TO víš, že jo. Ale až někdy jindy.“

Není náhodou, že se to stane zrovna v Athénách – v kolébce filosofů a učenců. Lidí vzdělaných a podle lidských měřítek moudrých. Nejprve to vypadá slibně – kde jinde by měli rozumět představě Boha,

kt. nemá sochy a nevyžaduje krvavé oběti? Učenci by mohli mít pochopení. Nejsou tolik v zajetí pověr. A když nic jiného, tak se alespoň chovají kultivovaně. Umí uznat chybu. A když už mě napadnou, tak svými názory a řádnými argumenty a ne vidlemi a kamením, jako v méně vzdělaných krajích.

A skutečně, Athénští si Pavla brzy všimnou a předvolají ho na Areopág - zvláštní náměstí, kde probíhaly soudy, veřejná slyšení i filosofické dispute.

Bylo to trochu, jako kdyby někdo z nás měl najednou vystoupit třeba v Národním divadle.

Pavel sice měl dobré vzdělání, ale tady působil jako prostý venkovský učitel, kt. chce pánům profesorům vysvětlovat jadernou fyziku.

Kdo ho bude brát vážně?

Popravdě ale sláva Athén už dávno uvadala.

Svým způsobem sice pokračovali v dědictví slavných filosofů - dál hledali cestu člověka životem. Smysl. Snažili se pochopit svět. Ale došli už jen k pověřivosti a obrovskému rozvoji modloslužby.

Prý snad každému božstvu, o kt. slyšeli, postavili oltář.

Trochu se to podobá dnešní době. I dnes mnoho lidí hledá. Něco jim v životě chybí. Ale co? - Bůh? Smysl života? Místo, kam by mohli patřit? Odpověď, jak dobře a spokojeně žít?

Často se pak upínají na pochybnou esoteriku, pokřivené ideologie.

Modlou se stává majetek, politika, nebo třeba národ.

Zdálo by se to jako ideální půda pro misionáře. Mohli bychom ukazovat cestu. Nabídnout pomoc.

Většinou se to však setkává s nepochopením. Jako za dob ap. Pavla.

Přitom se nedá říct, že by si počínal nějak neobratně. Křesťané někdy dokáží hovořit o Bohu takovým způsobem, že ostatní lidi jen odradí. Mají nás potom za bláznů.

Pavel na to jde jinak. Nenadává. Nekritizuje. Dokonce ani jednou necituje Bibli. Nezazní ani Ježíšovo jméno. Místo toho vychází z věcí, kt. znají. Cituje filosofy. A tím ukazuje, jak moc se můžeme druhým

přiblížit. Hledat, co máme společného. Přemýšlet, jak učinit Boží zvěst srozumitelnou tu filosofům, tu indiánům v pralese.

Vždyť Bůh přece taky přijal lidskou řeč a lidskou podobu, aby nám byl srozumitelný.

Pavel vychází od toho, co v jejich městě našel. A z tisíců oltářů si vybral jeden, kt. je nadepsán: „Neznámému bohu“.

Já jsem se na náboženství učil, že to byl takový univerzální oltář pro božstva, kt. ještě neznali.

Je to ukázkový příklad lidské vychytralosti - Prtže co kdyby ten zatím neznámý bůh byl zrovna ten pravý. V Athénách na to byli připraveni.

Ono je ale taky dost dobře možné, že se jednalo přímo o oltář

Hospodina. Bůh, kt. nemá obrazy ani sochy jim totiž musel připadat neznámý. Židovství bylo tehdy dost rozšířené a dávalo by smysl, že bude mít svůj oltář i v Athénách.

V tom případě by Pavel mluvil čistou pravdu – jdu vám povídat o tom Bohu, kt. je pro vás zatím neznámý – ten Izraelský atd.

On je tak trochu neznámý až dodnes. Bůh je pro člověka prostě těžko pochopitelný.

Zajímavé je, že někteří filosofové včetně slavného Sókrata také pracovali s ideou jednoho Boha. Vymysleli si jakéhosi univerzálního, nehmotného filosofického Boha, kt. má hodně společného s Bohem Izraele. Proto taky bylo Řekům Izraelské náboženství sympatické. Ale jen do chvíle, než zjistili, že po nás taky něco vyžaduje.

Jim se zdálo směšné, že by skutečný Bůh řešil, co lidé mají jíst a jak se mají chovat.

Oni si představovali Boha spíš jako nějaký univerzální princip.

Veškerenstvo. Vesmír. Cosi bez osobních vlastností, čemu jsou úplně ukradení lidé, jejich obřady, radosti i starosti. - Takže je zbytečné ho uctívat.

To je velice moderní pohled! Lidé často věří, že „nad námi něco je,“ ale nic to po nich nesmí chtít.

No a v Athénách pro jistotu postavili oltář i tomuto Bohu.

Jenomže židé a křesťané věří, že právě tenhle univerzální Bůh, počátek všeho atd. je zároveň velice osobní. Miluje člověka. Jeho podstatou je

láska. A velice mu záleží na tom, co se na zemi děje. A proto nás vyučuje, kárá. A osobně setře každou slzu z očí.

Je zajímavé, že docela hodně lidí dospělo k víře a ke křtu a k Bohu křesťanství právě přes filosofii. Například velký spisovatel a propagátor křesťanství C. S. Lewis, autor Letopisů Narnie.

A já se domnívám, že apoštol Pavel se pokusil učencům vysvětlit tuhle židokřesťanskou představu Boha.

Athénští si Pavla rádi poslechli. Leccos z toho znali.

Pak ale přišla ta pasáž, že Bůh přeci jen zasahuje do světa. I když by nemusel. Není mu jedno, co se tu děje. Jednou přijde soud. Soudce už je vybrán. Bůh ho vzkřísil z mrtvých.

Až do této chvíle Pavla celkem poslouchali. Ale zmrtvýchvstání?

Pohádka pro malé děti!

Kdo to kdy slyšel, aby mrtvý vstal? Navíc oni vším hmotným a tělesným tak trochu pohrdali. Takové věci podle filosofů jen svazují svobodnou duši. Duši je bez těla lépe! Tak proč někoho křísit? To by bylo jako ho vrátit do vězení.

Pavla kvůli tomu měli za prostáčka, kt. sice načichl k vysoké filosofii, ale nic nepochopil a dál věřil pověrám prostých lidí - jakože Bůh může mít tělo a sestoupit na zemi či pomáhat lidem v jejich trápení.

Dál už Pavla nechtěli poslouchat. Velké obrácení kolébky filosofů na víru se tak nekonalo. Kdyby byli skutečně moudří a zkusili s ním mluvit dál, možná by něco pochopili. Takhle se jen pár posluchačů k Pavlovi přidalo. Jemu však nešlo o počty.

On sám to vyjádřil krásně: Pro některé je to kámen úrazu, pro jiné čiré bláznovství vidět naději v někom, kdo byl popraven. Ale právě o tom je křesťanství.

Pane Bože, děkujeme, že jsi sestoupil na naši úroveň, abychom ti aspoň trochu rozuměli. Děkujeme, že si evangelium nachází cesty k lidskému srdci i skrze podivné a nepravděpodobné cesty. A prosíme tě, upevňuj a prohlubuj naši víru, ať se dokážeme spolehnout na něco tak neuvěřitelného jako je tvá láska. A nauč nás o této víře a o tobě mluvit s druhými, abychom byli srozumitelní a nebyli tvému Slovu na překážku. Amen.